

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg

Slotsholmsgade 10
1216 København K
Telefon 72 28 24 00
oim@oim.dk

Sagsnr.
2018-2741

Doknr.
73609

Dato
01-03-2019

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har d. 11. december 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 154 (alm. del) til økonomi- og indenrigsministeren, som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Magnus Heunicke (S).

Spørgsmål nr. 154:

”Vil ministeren oplyse, hvor meget hver af de 98 kommuner vil få i forhøjet tilskud hvert år fra 2020-2022 og akkumuleret, hvis udgiftslofterne følger med det demografiske træk i forhold til, at udgiftslofterne fastholdes på 2019-niveau og udgiftslofterne årlig reduceres med 0,5 mia. kr.?”

Svar:

Økonomi- og Indenrigsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Finansministeriet. Finansministeriet har oplyst følgende, som jeg skal henholde mig til:

”Det er ikke meningsfuldt at foretage en konsekvensberegning for tilskud til hver af de 98 kommuner ved en opregning af det samlede kommunale udgiftsloft med væksten i det mekanisk beregnede demografiske træk frem til 2022.

Det hænger bl.a. sammen med, at opgørelsesprincipperne for det offentlige forbrug i nationalregnskabet – som ligger til grund for beregningen af det demografiske træk – afviger fra opgørelsen af de kommunale serviceudgifter. De kommunale serviceudgifter omfatter således andre af nationalregnskabets udgiftstyper end offentligt forbrug, herunder indkomstoverførsler, subsidier, investeringer mv., ligesom det offentlige forbrug i kommunerne bl.a. indeholder visse udgifter på beskæftigelsesområdet, som ikke indgår i afgrænsningen af de kommunale serviceudgifter.

Derudover bemærkes, at praksis i Danmark er, at rammerne for den kommunale økonomi fastlægges årligt. Siden budgetlovens vedtagelse er der hvert år foretaget en justering af det kommunale udgiftsloft for det kommende år baseret på det udgiftsniveau, som regeringen og KL har aftalt i forbindelse med de årlige økonomiforhandlinger. Det kommunale bloktilskud fastsættes derfor ligeledes årligt, så det sikrer finansiering af det udgiftsniveau, som regeringen og KL har aftalt i forbindelse med økonomiforhandlingerne, *jf. svar på Social-, Indenrigs- og Børneudvalgets spørgsmål nr. 155 (alm. del) af 11. december 2018.*

Det skal samtidig understreges, at det demografiske træk ikke opgøres på enkeltkommuner, og at den kommunale budgetlægning og koordineringen heraf under KL af gode grunde ikke følger en mekanisk udgiftsnøgle, hvor hver kommunes serviceudgifter mekanisk fremskrives med en opgørelse af et demografisk træk. Dette hænger bl.a. sammen med, at det demografiske træk er et mekanisk og beregningsteknisk mål, som

ikke tager højde for fx muligheder for bedre ressourceanvendelse og produktivetsfremskridt i bl.a. kommunerne, og at der lokalt vil være forskellige politiske prioriteringer ud fra lokale ønsker og behov.

Væksten i det demografiske træk er således et beregningsteknisk mål, der opgør, hvor meget ressourceanvendelsen til det samlede offentlige forbrug rent mekanisk vil ændre sig, hvis befolkningen ændrer sig, og det forudsættes, at den reale udgift pr. bruger er fastholdt uændret.

Beregningen af det demografiske træk skal generelt fortolkes varsomt. Det demografiske træk anvendes primært som et element i en langsigtet holdbarhedsberegning, og opgørelsen er således ikke tiltænkt til beregninger af fx det konkrete udgiftstræk i de enkelte år, navnlig ikke på særskilte udgiftsområder eller sektorer, og er heller ikke udtryk for udgifter, der skal findes konkret finansiering til.

Opgørelsen af det demografiske træk tager som nævnt bl.a. ikke højde for mulige produktivetsforbedringer i den offentlige sektor, og at der lokalt vil være forskellige politiske prioriteringer ud fra lokale ønsker og behov. Det er et politisk valg, hvordan der prioriteres mellem tilførsel af flere ressourcer til offentlige forbrugsudgifter eller andre prioriteringer. Således kan de historiske udgiftsniveauer, som ligger til grund for beregningen af det demografiske træk, være udtryk for en politisk prioritering, god såvel som mindre god styring, lokale behov og ønsker mv.”

Det bemærkes i forlængelse heraf, at den konkrete størrelse af bloktilskuddet til kommunerne for det enkelte år afhænger af kommunernes indtægter fra skat mv. for det pågældende år og det aftalte udgiftsniveau for det pågældende år. Bloktilskuddet bliver fastsat, så det sammen med skatteindtægter mv. kan finansiere det aftalte udgiftsniveau.

Bloktilskuddet fordeles til kommunerne på grundlag af årlige opgørelser af kommunernes udgiftsbehov, skattegrundlag og indbyggertal. Disse opgørelser opdateres årligt forud for fordelingen af tilskuds- og udligningsbeløb for det pågældende år. Den seneste opgørelse er foretaget i juni 2018 til brug for beregningen af tilskuds- og udligningsbeløb for kommunerne for 2019.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har således ikke grundlaget for en beregning af kommunefordelte tilskud i årene 2020-2022.

Med venlig hilsen

Simon Emil Ammitzbøll-Bille